

.....									
	Kod ucznia								
			-			-			
	Dzień			Miesiąc			Rok		
pieczętka WKK	DATA URODZENIA UCZNIĄ								

KONKURS HISTORYCZNY DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM

Etap Wojewódzki

Drogi Uczniu

Witaj na III etapie konkursu historycznego. Przeczytaj uważnie instrukcję.

- Arkusz liczy 15 stron i zawiera 17 zadań oraz brudnopis.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które umieścisz w miejscu do tego przeznaczonym.
- Obok każdego numeru zadania podaną masz maksymalną liczbę punktów możliwą do uzyskania za jego rozwiązanie.
- Pracuj samodzielnie. Postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.
- Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych do
uzyskania:

100

Powodzenia!

1. Uzupełnij informacje dotyczące sytuacji społeczeństwa polskiego pod zaborami po klęsce powstania styczniowego. (7 pkt)

a) Instytucja powołana w Warszawie w 1864 roku dla unifikacji Królestwa Polskiego z Rosją.

.....

b) Liczbę guberni zwiększono z 5 do

.....

c) Nowa nazwa Królestwa Polskiego to

.....

d) Bezwzględna rusyfikacja oświaty w Królestwie Polskim to „noc

.....”

e) Na Podlasiu i Chełmszczyźnie nastąpiła likwidacja kościoła

.....

f) W zaborze pruskim deportacje polskich robotników spoza zaboru pruskiego to

.....

g) Zakaz publicznego przemawiania w języku innym niż niemiecki jeśli ludność polska w danej miejscowości nie stanowi co najmniej 60% mieszkańców to

2. Wykonaj poniższe polecenia: (3pkt)

a) Uzupełnij informacje dotyczące drogi Galicji do uzyskania autonomii:

-dokument z 1860 roku powołujący do życia pochodzący z wyboru parlament austriacki:

.....

-dokument z 1861 roku ograniczający kompetencje parlamentu i pozbawiający praw wyborczych najuboższych:

.....

-nazwa niższej izby parlamentu, w której zasiadali Polacy tworzący Koło Polskie:

.....

b) Uzupełnij schematy przedstawiające struktury systemu politycznego w Galicji w dobie autonomii. Wpisz oznaczenia literowe w oznaczone miejsca.

Organy państwowe:

Organy autonomiczne:

Do wyboru:

- A) starostowie
- B) Wydział Krajowy
- C) namiestnik
- D) Sejm Krajowy
- E) Marszałek Sejmowy
- F) Dyrekcje Policji w Krakowie i Lwowie
- G) urzędy gminne

c) Dopasuj nazwiska działaczy politycznych z Galicji do sprawowanych przez nich w monarchii funkcji.

- A) Agenor Maria Gołuchowski
- B) Julian Dunajewski
- C) Kazimierz Badeni
- D) Alfred Potocki

Do wyboru:

- I) premier Austrii
- II) minister spraw zagranicznych
- III) minister skarbu

3. Uzupełnij zdania, wpisując w luki informacje dotyczące przemian na wsi w XIX wieku. (6 pkt)

W zaborze pruskim uwłaszczenie było długotrwałym procesem, zapoczątkowanym w Wielkopolsce w roku W Galicji uwłaszczenia chłopów dokonał w roku ówczesny gubernator Galicji (napisz imię i nazwisko), a w Królestwie Polskim reformę uwłaszczeniową władze ogłosiły w roku Trudną sytuację wsi pogłębiał nierozwiązany problem tzw. (nazwa)....., czyli tradycyjnego prawa chłopów korzystania z lasów i pastwisk należących do ziemian. Bieda panująca szczególnie w Królestwie Galicji i Lodomerii powodowała, że ironicznie nazywano je Królestwem (nazwa).....

4. Rozpoznaj postacie wybitnych działaczy pozytywizmu, podaj imię i nazwisko każdej postaci. (6 pkt)

a) Prekursor pracy organicznej w zaborze pruskim, uczestnik powstania listopadowego, autor podręcznika „O rolnictwie”, w swoim majątku prowadził nieformalną szkołę rolniczą:

.....

b) Czołowy ideolog polskiego pozytywizmu, pisarz, działacz społeczny, autor pozytywistycznego manifestu „My i wy”.

.....

c) Działacz galicyjski, inicjator spółdzielczych kas kredytowo – oszczędnościowych:

.....

d) Działacz Centralnego Towarzystwa Gospodarczego (Poznańskie), nadzorował przez ponad 20 lat pracę kółek rolniczych w zaborze pruskim, przyczynił się do ich znacznego rozwoju:

.....

e) Twórca Towarzystwa Oświaty Narodowej, autor publikowanego od 1875 roku nadzwyczaj popularnego elementarza:

.....

f) Ksiądz z Wielkopolski, działacz i kierownik związku spółek zarobkowych (spółdzielni oszczędnościowo – kredytowych), działacz oświatowy:

.....

5. Dopasuj do siebie informacje, związane z różnymi postawami Polaków wobec zaborców i społeczeństwa polskiego. W wyznaczone miejsca wpisz wybrane oznaczenia. (6 pkt)

Nazwa postawy	Przedstawiciele	Poglądy
a) Stańczycy
b) Pozytywizm warszawski
c) Panslawizm

Przedstawiciele do wyboru:

A) Aleksander Głowacki

B) Stanisław Tarnowski

C) Kazimierz Krzywicki

D) Józef Szujski

E) Ludwik Wodzicki

Poglądy do wyboru:

- I) Zjednoczenie Słowian pod berłem carskim, idea wspólnoty z narodem rosyjskim.
- II) Atak na romantyzm polityczny – „ liberum conspiro”, kształtowanie opinii publicznej w duchu realizmu politycznego, odrzucenie spisków i konspiracji, szlachta ponosi winę za upadek państwa.
- III) Społeczeństwo to żywy, rozwijający się organizm, szerzenie oświaty wśród ludu , rozwój gospodarki i nauki, równość w prawach obywateli różnych narodowości i religii.

6. Wykonaj polecenia: (4 pkt)

a) Przyporządkuj poglądy do partii politycznych, wpisując w wyznaczone miejsca oznaczenia cyfrowe:

A) Polska Partia Socjalistyczna.....

B) Socjaldemokracja Królestwa Polskiego.....

- I) Koncepcja odbudowy Polski podważa solidarność ponadnarodowego ruchu socjalistycznego.
- II) Odrębności narodowe w sferze kultury i polityki będą się zacierać w miarę jednoczenia się społeczności.
- III) Warunkiem politycznego sukcesu socjalistów jest odzyskanie niepodległości.
- IV) Walka o niepodległą Polskę jest utopią, gdyż rozdzielone ziemie polskie coraz mocniej zespalają się gospodarczo z państwami zaborczymi.
- V) Socjalizm wytycza drogę do odrodzenia się narodu.
- VI) Idea jedności narodowej jest fikcją.

b) Uzupełnij schemat, w odpowiednie miejsca wpisując cyfrowe oznaczenia partii. Uwzględnij chronologiczny porządek (kolejność ich powstawania).

Partie marksistowskie

Wielki Proletariat

.....
.....
.....

Partie niepodległościowe

Związek Zagraniczny Socjalistów Polskich

.....
.....

Nazwy partii do wyboru:

- I) Polska Partia Socjalistyczna
- II) II Proletariat
- III) Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy
- IV) PPS – Frakcja Rewolucyjna
- V) Socjaldemokracja Królestwa Polskiego

7. Spośród poniższych zdań, dotyczących polskiego ruchu ludowego, pięć jest prawdziwych. Wybierz te zdania, wypisując ich oznaczenia w wyznaczonym miejscu. W przypadku wskazania większej liczby zdań punktowane będzie tylko pierwsze pięć odpowiedzi. (5 pkt)

- a) Kolebką polskiego ruchu ludowego była Galicja, gdzie dzięki autonomii łatwiej było prowadzić działalność oświatową i społeczną dla wsi.
- b) Jednym z działaczy ludowych był ksiądz Stanisław Stojalowski, który wydawał pisemko dla ludu „Przyjaciel Ludu”.
- c) Działaczami ruchu ludowego byli Maria i Bolesław Wyslouchowic, wcześniej sympatycy idei socjalistycznych.
- d) W 1894 roku działacze ludowi powołali Polskie Towarzystwo Demokratyczne, a w lipcu 1895 roku powstało Stronnictwo Ludowe.
- e) Przewodniczącym Stronnictwa Ludowego został Wincenty Witos.
- f) Ludowców poparł Kościół, szczególnie biskupi tarnowscy.
- g) W 1903 roku partia SL przekształciła się w PSL, a jednym z nowych haseł była praca na rzecz upowszechnienia wśród chłopów polskiej świadomości narodowej.
- h) W grudniu 1913 roku doszło do rozłamu w PSL – 5 posłów PSL w Radzie Państwa pozostało przy Janie Stapińskim tworząc PSL-Lewicę.
- i) Dużą siłą polityczną w Królestwie Polskim był Polski Związek Ludowy, działający do wybuchu I wojny światowej.

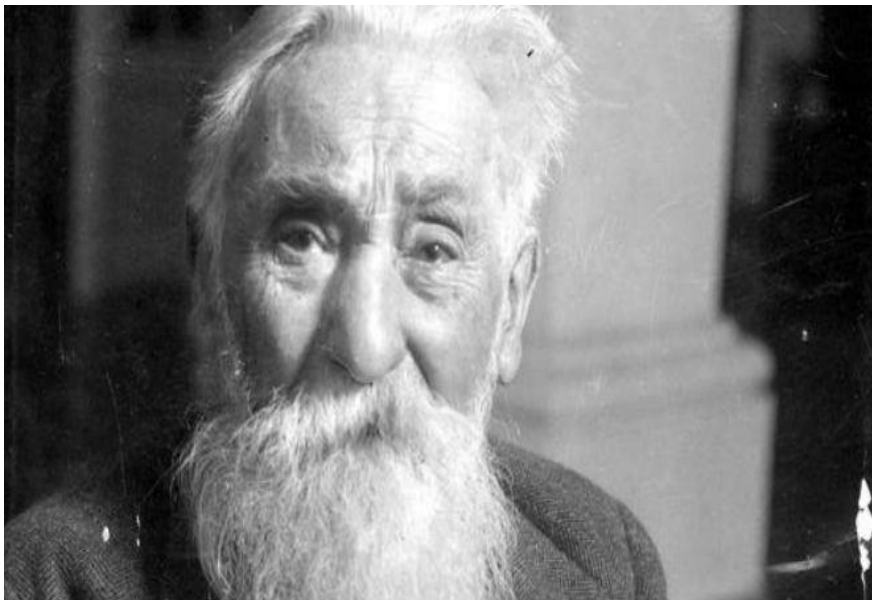
Wybrane zdania:

.....

8. Spośród poniższych stwierdzeń wybierz te, które są zgodne z założeniami ideowymi Ligi Narodowej. W wyznaczonych miejscach obok każdego ze zdań wpisz „T” (tak) jeśli uznasz, że jest to pogląd zgodny, lub „N” (nie), jeśli jest to pogląd niezgodny z programem Ligi Narodowej. (7 pkt)

- a) Stworzenie wolnego, niezależnego od państwa narodu polskiego.
- b) Należy współpracować ze strukturami i instytucjami państw zaborczych.
- c) Praca nad upowszechnianiem postaw obywatelskich poprzez rozwój stowarzyszeń i prasy.
- d) Najbardziej zdrową rasowo częścią społeczeństwa są chłopci i to oni pełnią rolę nosiciela „instynktu narodowego”.
- e) Elementem rozwoju cywilizacyjnego kraju jest wspieranie rozwoju przedsiębiorstw obcych kapitalistów.
- f) Legalnie istniejące polskie organizacje i stowarzyszenia winny realizować program narodowy.
- g) Ośrodkiem działań winien być naród polski jako odrębny i nadrzędny wobec innych narodów.

9. Rozpoznaj na zdjęciach postacie przywódców i działaczy polskich organizacji politycznych przełomu XIX i XX wieku. Podpisz każde ze zdjęć, podając imię i nazwisko postaci oraz symbol organizacji, w której ona działała. Symbole organizacji wybierz spośród wymienionych poniżej. (6 pkt)

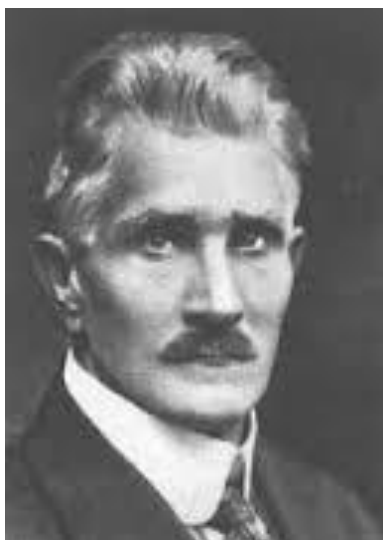

Imię i nazwisko, organizacja:

.....
.....
.....

Imię i nazwisko, organizacja:.....

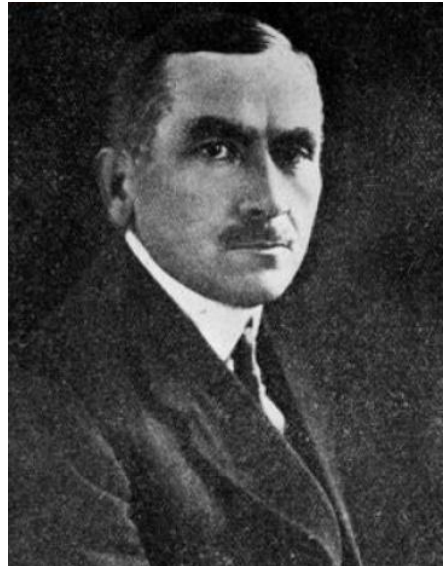
.....

Imię i nazwisko, organizacja:

.....

Imię i nazwisko, organizacja:
.....

Imię i nazwisko, organizacja:.....
.....

Imię i nazwisko, organizacja:
.....

Nazwy organizacji:

- a) SDKP
- b) Liga Narodowa
- c) PSL- Piast
- d) Wielki Proletariat
- e) SDKPiL
- f) PPS-D
- g) Stronnictwo Narodowo-Demokratyczne
- h) Stowarzyszenie Socjalistyczne „Lud Polski”.

10. Do podanych informacji dopisz odpowiednie nazwy czy tytuły. (5 pkt)

a) Tytuł tygodnika ukazującego się w Warszawie od 1886 roku, nawiązującego do idei demokratycznych okresu międzypowstaniowego.

.....

b) Tajne stowarzyszenie kulturalne, oświatowe i polityczne, założone w Warszawie w 1899 roku, podporządkowane Lidze Narodowej.

.....

c) Polska instytucja naukowa utworzona w 1872 roku, otwarta w 1873 roku w Krakowie, gromadząca uczonych zajmujących się badaniami w dziedzinach filologii, historii, filozofii, nauk matematyczno-przyrodniczych.

.....

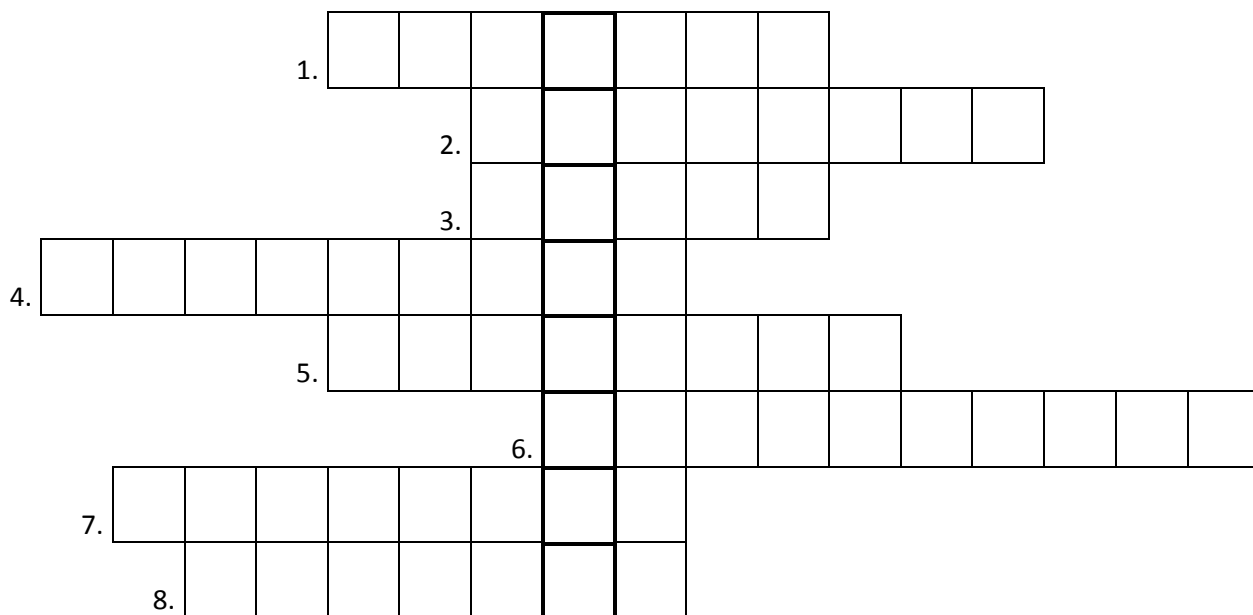
d) Nazwa uchwalonego w 1892 roku szkicu programu Polskiej Partii Socjalistycznej.

.....

e) Pseudonim literacki Zygmunta Miłkowskiego, współtwórcy Ligi Polskiej.

.....

11. Rozwiąż krzyżówkę i wyjaśnij hasło. (9 pkt)

1. Nazwa carskiej policji politycznej.
2. Imię Wielkiego Księcia zamordowanego w zamachu w Moskwie w 1905 roku.
3. Nazwisko prawosławnego duchownego stojącego na czele Stowarzyszenia Rosyjskich Robotników Fabrycznych.
4. „ Krwawa”, nazwa wydarzenia z 22 stycznia 1905 roku, które symbolicznie rozpoczęło rewolucje 1905 r.
5. „..... październikowy”, dokument wydany przez Mikołaja II jako zapowiedź ustępstw wobec społeczeństwa rosyjskiego.
6. Nazwisko księdza, organizatora i przywódcy Związku Chłopskiego, autora „Złotej Książeczki”.
7. Popularna nazwa członków Partii Socjalistów Rewolucjonistów.
8. Państwo toczące w latach 1904-1905 wojnę z Rosją.

Hasło:

Wyjaśnienie: Nazwą tą określano środowisko polityków reprezentujących postawę lojalizmu, związanych z partią o nazwie

.....

12. Uzupełnij informacje dotyczące sytuacji politycznej w Królestwie Polskim w latach 1905 – 1907: (6 pkt)

a) Utworzone przez działaczy PPS w kwietniu 1904 roku grupy samoobrony – „dziesiątki” –to:

.....

b) Miejsce (podaj dokładną nazwę placu w Warszawie) i data (miesiąc, rok) pierwszego wystąpienia zbrojnego podczas demonstracji przeciwko mobilizacji do armii to:

.....

c) Nazwa grup zbrojnych PPS od października 1905 roku to:

.....

d) Nazwa żydowskiej partii socjalistycznej to:

.....

e) Nazwa odłamu PPS utworzona przez „młodych” to:

.....

f) Nazwa masowej organizacji społecznej, prowadzącej aktywną działalność w dziedzinie oświaty, rozwijającej szkolnictwo elementarne (dzięki jej działalności utworzono około 800 szkół); powstałej jako skutek rewolucji to:

.....

13. Przeczytaj uważnie poniższe fragmenty dwóch prac historycznych z XIX wieku – fragment „Dziejów Polski w zarysie” Michała Bobrzyńskiego i „Przyczyn upadku państwa polskiego” Władysława Smoleńskiego. Jeden z autorów prezentuje tzw. historyczną szkołę warszawską, drugi zaś – szkołę krakowską. Na podstawie tez przedstawionych w jednym i drugim z tekstów rozpoznaj ich autorów i zidentyfikuj reprezentowane przez nich szkoły historyczne. Wpisz te informacje w wyznaczone miejsca pod każdym tekstem. (4 pkt)

a) „(...) Nie granice i nie sąsiedzi, tylko nieład wewnętrzny przyprawił nas o utratę politycznego bytu. (...) Nad zbudowaniem silnej władzy rządowej pracowały inne współczesne narody i dopięły tego zadania wśród wielkich przewrotów, wśród krwawych walk religijnych i społecznych. U nas jednym brakowało tego uzdrawiającego czynnika, brakowało rządu, który by w chwili stanowczej siły około siebie skupił i jednolity kierunek im nadał.”

Cyt. za :Tomasz Maćkowski, *Poznać przeszłość. Ojczysty Panteon i ojczyste spory*, wyd. Nowa Era, Warszawa 2013, str.90.

Autor tekstu:.....

Szkoła historyczna:.....

b) „Niewątpliwie, że w Polsce istniała anarchia, że panował w niej fanatyzm katolicki i ucisk włościan. (...) Anarchia w pewnych okresach czasu istniała w każdym z państw europejskich, nie przeszkadzało to jednak tym państwom istnieć i rozwijać. Historia beztendancyjna musi stwierdzić, że upadek państwowości polskiej spowodowało nie co innego, jak zaborczość silniejszych fizycznie mocarstw sąsiednich. Winą było Polski, że nie posiadała dość sił do zwalczenia tej zaborczości.”

Cyt za: Tomasz Maćkowski, *Poznać przeszłość, op. cit., str. 91.*

Autor tekstu:.....

Szkoła historyczna:.....

14. Rozstrzygnij, które zdania są fałszywe, a które prawdziwe. W wyznaczone miejsca obok każdego zdania wpisz „P” – prawda, lub „F” – fałsz. (11 pkt)

a) Przed wybuchem I wojny światowej rolę głównego ośrodka działań narodowych, zwanego polskim Piemontem pełniło Królestwo Polskie.

b) Działalność Józefa Piłsudskiego doprowadziła do utworzenia działających jawnie Związku Walki Czynnej i organizacji wojskowych Strzelec i Związek Strzelecki

c) Secesjoniści z Ligi Narodowej utworzyli w Galicji Polskie Drużyny Strzeleckie.

d) W listopadzie 1912 roku polityczne ugrupowania z Galicji i Królestwa Polskiego utworzyły Komisję Tymczasową Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych, która od 1913 roku nosiła nazwę Komisja Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych

e) Galicyjscy konserwatyści dążyli do realizacji koncepcji trialistycznej monarchii habsburskiej.

f) PSL jednoznacznie opowiedziało się za poparciem obozu niepodległościowego.

g) Polityka rosyjskiego premiera Piotra Stołypina wspierała program rozległej autonomii Królestwa Polskiego.

h) Roman Dmowski w swojej pracy „Niemcy, Rosja i kwestia polska” twierdził, że prawdziwym niebezpieczeństwem dla Polaków jest polityka niemiecka.

i) W 1911 roku grupa warszawskiej inteligencji opuściła Ligę Narodową na znak protestu wobec ugodowej polityki w stosunku do Rosji i utworzyła tzw, „secesję”.

j) Radykalna lewica w przededniu wojny poparła hasła niepodległościowe.

k) Pod wrażeniem strajku szkolnego we Wrześni Maria Konopnicka napisała tekst „Roty”, wykonanej po raz pierwszy w 1910 roku w Krakowie podczas uroczystości odsłonięcia Pomnika Grunwaldzkiego.

15. Dopasuj do nazw polskich formacji zbrojnych walczących w I wojnie światowej miejsca stoczonych przez nie bitew. Odpowiednie oznaczenia wpisz w wyznaczonych miejscach. (5 pkt)

NAZWA FORMACJI	SYMBOL MIEJSCA BITWY
a) I Brygada
b) II Brygada
c) III Brygada
d) Brygada Strzelców Polskich
e) Legion Bajończyków

Miejsca bitew:

- I) pod Jastkowem
- II) pod Nowym Korczynem, Opatowem i Grotnikami
- III) ziemia nowogródzka
- IV) pod Kostiuchnówką
- V) pod Mołotkowem
- VI) walki w Szampanii i Flandrii
- VII) pod Rokitną.

16. Przeczytaj uważnie poniższe teksty dotyczące sprawy polskiej na arenie międzynarodowej w czasie I wojny światowej. Podaj nazwę / tytuł i dokładną datę (dzień, miesiąc, rok) wydania / wygłoszenia każdego z tych tekstów. (6 pkt)

a) „ Bracia Polacy! I dla Was wybiła godzina wielkiego rozstrzygnięcia. Wolna Rosja powołuje Was do swych szeregów, do walki o wolność narodu. Naród rosyjski, który zrzucił jarzmo, uznaje i dla polskiego narodu braterskie pełne prawo stanowienia o swoim losie z własnej woli. (...) Związane z Rosją za pomocą wolnej unii militarnej Państwo Polskie tworzyć będzie mocny wał przeciw naciskowi mocarstw centralnych na narody słowiańskie.”

Tytuł i data wydania:.....

b) „Należy stworzyć niezawisłe państwo polskie, które winno obejmować terytoria zamieszkane przez ludność niezaprzecalnie polską, któremu należy zapewnić swobodny i bezpieczny dostęp do morza i którego niezawisłość polityczną i gospodarczą oraz integralność terytorialną należy zagwarantować paktem międzynarodowym”.

Nazwa i data wygłoszenia:.....

c) „Przejęci niezłomną ufnością w ostateczne zwycięstwo ich broni i życzeniem powodowani, by ziemie polskie, przez waleczne ich wojska ciężkimi ofiarami rosyjskiemu panowaniu wydarte, do szczęśliwej przywieść przyszłości, Jego Cesarska i Królewska Mość Cesarz Austrii i Apostolski Król Węgier, oraz Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki ułożyli się, by z ziem tych utworzyć państwo samodzielne z dziedziczną monarchią i konstytucyjnym ustrojem. Dokładniejsze oznaczenie granic Królestwa Polskiego zastrzeżę się. Nowe Królestwo znajdzie w łączności z obu sprzymierzonymi mocarstwami rękojmię potrzebne do swobodnego sił swych rozwoju.”

Nazwa i data wydania:.....

17. Do podanych opisów organizacji działających w okresie I wojny światowej dopisz ich nazwy. Odpowiedzi wpisz w wyznaczone miejsca. (4 pkt)

a) Organizacja utworzona w Warszawie w 1914 roku z inicjatywy głównie Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego, działała za zgodą Rosji, zajmowała się głównie niesieniem pomocy ludności poszkodowanej przez wojnę; prowadziła m.in. schroniska, jadłodajnie i ochronki. Prezesem został S. Czetwertyński-Światopełk.

.....

b) Utworzony 16 sierpnia 1914 roku w Krakowie, złożony z przedstawicieli wszystkich stronnictw galicyjskich; pod jego patronatem rozpoczęto tworzenie Legionów Polskich.

.....

c) Namiastka przedstawicielstwa polskiego powołana w grudniu 1916 roku przez generał-gubernatorów niemieckiego i austriackiego w Warszawie, miała przygotowywać projekty ustaw, po tzw. kryzysie przysięgowym ustąpiła w sierpniu 1917 roku.

.....

d) Formalnie najwyższa tymczasowa władza w Królestwie Polskim, utworzona we wrześniu 1917 roku przez Niemcy i Austro-Węgry, miała pełnić funkcje państwowe do chwili powołania króla lub regenta, sprawowała ograniczoną władzę administracyjną, liczyła trzech członków.

.....

Brudnopis